


Οι θυρωροί των πολυεθνικών

Δημοσιεύτηκε στις Κυριακή, 30 Ιουνίου 2013 13:30 | Γράφτηκε από τον/την Φιλούμενος | 

 Share  2  Tweet  1  Email  0  Share  8

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο Καλύτερο

Αξιολόγηση

Οι επιχειρηματίες της πάλαι ποτέ «ισχυρής Ελλάδας», από τον Μυτιληναίο και τον Βγενόπουλο μέχρι και τον κραταιό Μπόμπολα, μετατρέπονται σταδιακά σε «ορντινάτσες» των ξένων κολοσσών που θέλουν να εξαγοράσουν όλη τη χώρα.

 θυρωροί

Πόσο διαφορετικός πρέπει να φάνταζε ο παγωμένος αέρας της Μόσχας στον Τζέφρι Σακς. Η προηγούμενη μεγάλη αποστολή, για το αγαπημένο παιδί του πανεπιστημίου του Χάρβαρντ το 1985, τον είχε φέρι αντιμετώπιζε με τη μολυσμένη ατμόσφαιρα και την έλλειψη οξυγόνου στην Λα Παζ της Βολιβίας. Τότε όμως τα είχε καταφέρει. Εφάρμοσε σε πειραματικό επίπεδο τη θεραπεία σοκ την οποία αργότερα θα δοκίμαζε το ΔΝΤ σε όλο τον κόσμο: **Μαζικό ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας** σε συνδυασμό με απάνθρωπα μέτρα «δημοσιονομικής προσαρμογής» που μετριούνται σε χιλιάδες ανθρώπινες ζωές.

Στη Μόσχα όμως τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Το ταξίδι, που πραγματοποίησε με χρήματα του Τζορτζ Σόρος, αμέσως μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, πέτυχε θεωρητικά τον στόχο του αλλά στοίχισε μερικά δισεκατομμύρια δολάρια στους πάτρωνές του. Ο Σακς κατάφερε να στήσει τον μηχανισμό ξεπουλήματος της χώρας αλλά δεν έλαβε τα κατάλληλα μέτρα ώστε η μερίδα του λέοντος να περάσει απευθείας στα χέρια των ξένων πολυεθνικών. Αντίθετος οι μαζικές ιδιωτικοποιήσεις που επέβαλε ο τότε πρόεδρος Μπόρις Γιέλτσιν, αφού πρώτα βομβάρδισε το κοινοβούλιο, οδήγησαν στη δημιουργία των περιφημων Ρώσων Ολιγαρχών οι οποίοι μπορούσαν να διαπραγματευτούν από θέση ισχύος με τους γύπες των διεθνών αγορών – πάντα σε βάρος των Ρώσων πολιτών.

Η σχετική αυτή αποτυχία έγινε έκτοτε μάθημα για το ΔΝΤ αλλά και τα επιχειρηματικά μεγαθήρια που επιχειρούν να υφαρπάξουν τις υποδομές μιας χώρας για ένα κομμάτι ψωμί. Ενω προσέχουν να μην χάσουν τον έλεγχο της κατάστασης, από τοπικές επιχειρήσεις που συχνά λειτουργούν με όρους μαφίας, γνωρίζουν πολύ καλά ότι χρειάζονται τις πολιτικές διασυνδέσεις αλλά και τα δίκτυα προπαγάνδας που έχουν στήσει με υπομονή και κόπο οι «ντόπιοι».

Πως θα μπορούσε να κινηθεί η καναδική Eldorado στην Ελλάδα εάν δεν είχε τη στρατιά δημοσιογράφων στα μέσα ενημέρωσης του Μπόμπολα να προετοιμάζουν το έδαφος και να εξισώνουν τους κατοίκους της Χαλκιδικής με τρομοκράτες. Πόσο κενή θα ήταν η **σκηνοθετημένη συγκέντρωση των «αγανακτισμένων»** κατοίκων στην περιοχή εάν η Νέα Δημοκρατία δεν έστελνε τον Άδωνη Γεργιάδη να διαλαλεί τα προτερήματα της καναδικής επένδυσης.

Και λίγο νωρίτερα, πόσο άχαρη θα ήταν η παρουσία του Γερμανού τοποτηρητή Χανς Γιοακίμ Φούχτελ, ο οποίος ήρθε **να επιβάλλει τις γερμανικές εταιρείες διαχείρισης απορριμμάτων**, εάν το σύνολο των νυχτερινών δελτίων δεν τον αντιμετώπιζε σαν μεσσία – και ο Άδωνις (να, πάλι αυτός) δεν σερόνταν από κανάλι σε κανάλι για να εξηγήει πόσο «συμπαθητικός» είναι ο Γερμανός υπουργός. Αντίστοιχα πόση ευγνωμοσύνη χρωστά η κινεζική Cosco στις τηλεοπτικές εκπομπές προώθησης ξένων εταιρειών που παρουσιάζει **κάθε Κυριακή βράδυ ο ANΤ1**.

Αυτού του είδους τα δίκτυα προπαγάνδας και πολιτικού χαμαιλοντισμού χρειάζονται δεκαετίες για να στηθούν και είναι αναντικατάστατης σημασίας για κάθε σοβαρό επενδυτή ή... κατακτητή. Προφανώς αρκετές οικονομικές υπερδυνάμεις φροντίζουν να «φτυθούν» δικούς τους ανθρώπους με όσο το δυνατόν λιγότερες παρεμβάσεις. Η αποκάλυψη λόγου χάρη μέσω του Wikileaks ότι η αμερικανική πρεσβεία παρεμβαίνει σε ελληνικές σχολές δημοσιογραφίας προετοιμάζοντας νέες γενιές δημοσιογράφων ήταν ένα χαρακτηριστικό τέτοιο παράδειγμα. Επίσης, η δημιουργία των λεγόμενων **Ειδικών Οικονομικών Ζωνών** θα περιορίσει περαιτέρω την αξία χρήσης των θυρωρών καθώς ολόκληρες περιοχές της χώρας θα μετατραπούν σε αυτοδιαχειριζόμενες αποικίες εταιρειών όπου δεν θα ισχύει κανένας εργασιακός και περιβαλλοντικός περιορισμός.

Ακόμη και σε αυτές τις περιπτώσεις όμως ο «θυρωρός» μπορεί να ανοίξει πόρτες, να λαδώσει μηχανισμούς και να κλείσει στόματα με πολύ χαμηλότερο κόστος και σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα.

Η πλειονότητα λοιπόν των μεγάλων ιδιωτικοποιήσεων που αφορούν τις υποδομές της χώρας σχεδιάζεται από ξένα μεγαθήρια που συστήνουν κοινοπραξίες με ελληνικές επιχειρήσεις. Ήδη από την πρώτη στιγμή που παρουσιάστηκε ο κατάλογος του ξεπουλήματος εμφανίστηκαν κονσόρτσιουμ ελληνικών και ξένων επιχειρήσεων να διεκδικούν τα φιλέτα της δημόσιας περιουσίας.

Οι συμμαχίες αυτές αν και τροποποιούνται διαρκώς είναι ενδεικτικές του κλίματος: Στο φυσικό Αεριο (ΔΕΠΑ -ΔΕΣΦΑ) είδαμε τον τσεχικό όμιλο PPF να καταθέτει προσφορά σε συνεργασία με την ΓΕΚ Τέρνα του Γιώργου Περιστέρη. Αντίθετα η Προμηθέας Gas του ομίλου Κοπελούζου έκανε τότε «στην άκρη» προσδοκώντας μελλοντικά οφέλη από την επικράτηση ρωσικών συμφερόντων. «Μήπως ο όμιλος Κοπελούζου είναι το παρατσούκλι της Gazprom» αναρωπιόταν παλαιότερα η αμερικανική πρεσβεία σε ένα από τα τηλεγραφήματα της προς το Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Αργότερα τα ονόματα του Κοπελούζου και της Gazprom ακούστηκαν και για τα Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) ως ανταγωνιστές του Βαρθή Βαρδινογιάννη και του Ευάγγελου Μυτιληναίου που κατέβαναν στο παιχνίδι μέσω της κοινής τους εταιρείας M&M Gas.

Παρόμοιο ήταν το σκηνικό και για το ξεπούλημα της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ όπου οι γαλλικοί κολοσσοί της Suez και της Veolia έστηναν τις πρώτες συμμαχίες τους με τον Μπόμπολα και τον όμιλο MIG του Βγενόπουλου, αντίστοιχα. Στη συνέχεια η δεύτερη συμμαχία αντικαταστάθηκε από την ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ του Γ. Αποστολόπουλου με την ισραηλινή εταιρεία ύδρευσης Mekorot.

Στο χώρο της διαχείρισης απορριμμάτων διέρρευσαν από πολύ νωρίς τα ονόματα Ελλήνων εργολάβων που φέρονται να εξέφρασαν ενδιαφέρον, όπως ο Μπόμπολας, ο Περιστέρης, ο Λάτσης, ο Κοπελούζος και ο Μυτιληναίος αλλά δεν αποκαλύφθηκαν άμεσα οι ξένες εταιρείες – πιθανότατα γιατί το Βερολίνο συντονίζει κεντρικά το φαγοπότι στη συγκεκριμένη πίτα των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ μέσω του Φούχτελ.

Σημαίνουν μήπως όλα αυτά ότι το ελληνικό κεφάλαιο, αφού παρέλαβε τα τριάντα αργύρια της προδοσίας μετατρέπεται αν μη τι άλλο σε ισότιμο εταίρο των γερακιών που εποφθαλμιούν τη δημόσια περιουσία; Η αλήθεια δεν θα μπορούσε να απέχει περισσότερο από μια τέτοια αντίληψη.

Ίσως η πιο χαρακτηριστική περίπτωση συνεργασίας που μας επιτρέπει να καταλάβουμε τα λεόντεια χαρακτηριστικά των κοινοπραξιών ήταν οι συμφωνίες της καναδικής Eldorado με τον Μπόμπολα. Όπως είχε αποκαλύψει από πολύ νωρίς το Unfollow, στο ρεπορτάζ της Μαρινίκης Αλεβιζοπούλου, η εταιρεία του Μπόμπολα συμμετέχει μόλις με το 5% στην εταιρεία που θέλει να δραστηριοποιηθεί στην περιοχή ενώ η Eldorado ελέγχει το υπόλοιπο 95%. Ο Μπόμπολας λειτουργήσε απλώς σαν μεσάζοντας χρησιμοποιώντας τις διασυνδέσεις του σε διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις για την εξαγορά και μεταβίβαση της TVX Hellas με το μικρότερο δυνατό πολιτικό και οικονομικό κόστος.

Ανάλογο παιχνίδι είχε παίξει στο παρελθόν ο Ανδρέας Βγενόπουλος της MIG ο οποίος βρέθηκε να κατέχει μετοχές του ΟΤΕ πριν αυτές καταλήξουν στα χέρια της Deutsche Telekom – γεγονός που έκαμψε τις αντιδράσεις για το ξεπούλημα των εθνικών δικτύων τηλεπικοινωνίας στους Γερμανούς.

Παλιοί και νέοι νεοκονομολογιστές

Η οικονομική κρίση μπορεί να έχει επιδεινώσει τη θέση του ελληνικού κεφαλαίου στο λεγόμενο διεθνή καταμερισμό εργασίας αλλά στην πραγματικότητα οι Έλληνες επιχειρηματίες ανήκαν σχεδόν πάντα στην κατηγορία του παρασιτικού καπιταλιστή δεύτερης κατηγορίας. Στην πραγματικότητα, όπως εξηγήσεν παλαιότερα ο καθηγητής Β. Φούσκας από το Richmond American International University ήταν πάντα εξαρτημένη από τη Δύση αφού δημιουργήθηκε «σαν ένα τεχνητό κατασκευάσμα Βρετανών και Γάλλων ιμπεριαλιστών που ήθελαν έτσι να μπλοκάρουν τη ρωσική επιρροή στη Μεσόγειο».

Η μετέπειτα μικρασιατική καταστροφή στέρησε από τον ελληνικό πληθυσμό και τα ελάχιστα τμήματα της αστικής τάξης που είχε δημιουργηθεί στη Μικρά Ασία. Ήδη από την εποχή της κατοχής τα «τζάκια» που δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα όφειλαν περισσότερο στον ακραίο δωσιλογισμό τους παρά στις επιχειρηματικές τους ικανότητες. Η χώρα βυθισμένη στον εμφύλιο και αργότερα στη δικτατορία ακολουθούσε με καθυστέρηση τουλάχιστον δυο δεκαετιών τις εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία και οι επιχειρηματίες της περίμεναν πάντα σαν φτωχοί συγγενείς να επωφεληθούν από τα ψίχουλα που άφηναν πίσω τους τα πακέτα βοήθειας σαν το σχέδιο Μάρσαλ, το πακέτο Ντελόρ κ.ο.κ. Το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας κατέληγε πάντα σε ξένες κατασκευαστικές ή άλλες εταιρείες που επιβάλλονταν ως όρος για την ξένη βοήθεια.

Ειδικά μετά την ένταξη στην ΕΟΚ και πολύ περισσότερο στην ευρωζώνη οι ισχυρές χώρες της Ευρώπης κατάφεραν να αποδιαρθρώσουν πλήρως το παραγωγικό μοντέλο της χώρας και να αναλάβουν όλα τα σημαντικά εργαλεία άσκησης οικονομικής πολιτικής. Παρόλα αυτά η παροχή ρευστότητας από την πολιτική χαμηλών επιτοκίων δημιούργησε μια επίπλαστη εικόνα του ελληνικού κεφαλαίου σαν του νέου «ιμπεριαλιστή» των Βαλκανίων.

Παραδόξως οι πρώτοι που φάνηκε να πείθονται από την εθνική διήγηση της μεγάλης επιχειρηματικής Ελλάδας, δεν ήταν ούτε επιχειρηματίες ούτε νεοφώτιστοι απόφοιτοι του London School of Economics – ήταν σημαντικά τμήματα της ελληνικής Αριστεράς τα οποία (απολύτως καλοπροαίρετα) θέλησαν να προστατεύσουν τους λαούς των Βαλκανίων από την αγριότητα των Ελλήνων... ιμπεριαλιστών. Η αγριότητα ήταν πράγματι παρούσα και έχει καταγραφεί σε αρκετά ρεπορτάζ της εποχής για τις δεκάδες «Μανωλάδες» που έστηναν Έλληνες επιχειρηματίες στα Βαλκάνια, καταπατώντας όχι μόνο εργασιακά αλλά και στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα των βορείων γειτόνων μας. Ο «ιμπεριαλισμός» όμως είναι και πάλι βαριά κουβέντα – ο Ελληνικός καπιταλισμός έδρασε και τότε σαν νεοκονομολογιστής μεγάλων επιχειρήσεων από τις ΗΠΑ και την Ευρώπη.

Προφανώς οι Έλληνες βιομήχανοι είχαν όλη την... κακή πρόθεση να δράσουν σαν αμοδιμείς εργοδότες. Όπως συμβαίνει όμως και σήμερα στο Μπαγκλαντές είναι σαν να κατηγορείς μόνο τους τοπικούς βιοτέχνες για το θάνατο εκατοντάδων εργαζομένων χωρίς να συνειδητοποιείς ότι πίσω από αυτούς κρύβονται ορισμένες από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές του πλανήτη, που κινούν τα νήματα.

Αρκετά πιο προσγειωμένη στις εκτιμήσεις της η εφημερίδα το ΒΗΜΑ με ρεπορτάζ της το Σεπτέμβριο του 1999 εξηγήσεν πως η Μεγάλη Ελλάδα μετατρέπεται σε «γέφυρα» για τις «[μεγάλες μπίζνες στα Βαλκάνια](#)». Οι «Μπίζνες» στις οποίες αναφερόταν βέβαια η εφημερίδα ήταν το ολοκληρωτικό ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Αλβανίας και των Σκοπίων, μια διαδικασία που διέλυσε τις τοπικές οικονομίες και δείχνει ακόμη και σήμερα τις καταστροφικές τις συνέπειες (με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το ξεπούλημα της Βουλγαρικής ΔΕΗ που οδήγησε σε εξέγερση).

Προφανώς αυτό το βαλκανικό «Ελντοράντο» διέκοψε για λίγο την πτώση του ποσοστού κέρδους των μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων. Μόλις εξάντλησε τα καύσιμά του όμως το «ελληνικό θαύμα» συντερίβη χωρίς ποτέ τα σωστικά συνεργεία να εντοπίσουν επιζώντες.

Σαν θυρωροί λοιπόν των πολυεθνικών (ή για να χρησιμοποιήσουμε τη δημοσιογραφική ορολογία σαν fixer) οι Έλληνες μεγαλοεπιχειρηματίες φαίνεται να βρίσκουν μια μικρή αξία χρήσης. Οι σχέσεις βέβαια των «θυρωρών» με τους ενοίκους της πολυκατοικίας δεν είναι πάντα ασυνέφιαστες. Πριν από μερικούς μήνες ένα μπαράζ δημοσιευμάτων ευρωπαϊκών μέσων ενημέρωσης έδειξε ότι οι ξένοι οικονομικοί ηγέτες της χώρας δεν θα ανεχθούν και πολλά πολλά από τους Έλληνες μεσάζοντες. Με «ολιγάρχες» που ελέγχουν την οικονομία της χώρας με πρακτικές «μαφίας» συνέκρινε την επιχειρηματική ελίτ της χώρας το γερμανικό περιοδικό Stern.

Το Spiegel παρουσίαζε φωτογραφικά αφιερώματα για τους εφοπλιστές που δεν πληρώνουν ούτε ευρώ στο κράτος ενώ το Reuters ζετινάζε κατά διαστήματα τους θεσμικούς νταβιτζήδες τραπεζών και άλλων ευγενών ιδρυμάτων. Όλα τα ρεπορτάζ αποτελούσαν φυσικά δημοσιογραφικά διαμάντια και περιείχαν αδιάφανεστα στοιχεία τα οποία κανένα από τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης στην Ελλάδα δεν θα τολμούσε να παρουσιάσει. Η συγχорδία όμως των ξένων μέσων ενημέρωσης έδειχνε ότι το ευρωπαϊκό κεφάλαιο ήθελε να τραβήξει το αυτί του Έλληνα θυρωρού.

Σαν τον μικρό ρουφιάνο, που κάθε πολυκατοικία είχε στα χρόνια της δικτατορίας, ή ακόμη καλύτερα σαν τον χασάπη από την ταινία Ντελικατέσεν του Ζαν Πιερ Ζενέτ, το ελληνικό κεφάλαιο είναι εδώ για να υπηρετεί τους πραγματικούς ενοίκους της πολυκατοικίας και να εξοντώνει όσους έχουν την τύχη να ζουν κάτω από το έδαφος.

Άρης Χατζηστεφάνου
Unfollow Ιούνιος 2013

info-war.gr

